

Euskal Herriko Ahotsak
ahotsak.com

Beatriz Egizabal Ollokiegi

*Lasarte-Oria,
Gipuzkoa
(1971)*

Aurkibidea

Biografia

Lasarte-Orian jaioa, guraso biak bertakoak zituen. Umetatik izan da ipuin-zalea, baina 1998an hasi zen ipuin-kontalari moduan lanean, laborategiko lana utzita. Oihulari Klown taldean ibili zen. Ahozko narrazioen lanketa eta umorezko bakarriketak ere egiten ditu. Kontukantoi taldekoa da. Feminismoari eta antzerkigintzari buruzko elkarrizketa egin genion.

Zintak

LAS-080

- **Proiektua:** Euskal Herriko Ahotsak
- **Elkarrizketatzailea(k):** Etxeberria, Idoia
- **Data:** 2023-05-02
- **Iraupena:** 127 min
- **Euskarria:** Bideo digitala
- **Kodifikatzailea:** Odria, Haizea

Pasarteak

1. Ipuin-kontalaritzan nola hasi zen

- **Erref:** LAS-080/004
- **Iraupena:** 0:02:09. **Hasi:** 00:03:00. **Bukatu:** 00:05:09
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Goi mailako ikasketak
- Aisia » Kultura » Antzerkia
- Aisia » Kultura » Ipuin kontalaritza

Laburpena:

Arrasaten ingurugiro arloko ikasketak egin zituen. Han bizitzen eta lan egiten ari zela, 'Oihulari Klown' taldeak antolatutako ipuin-kontalaritza ikastaro bat egin zuen. Ordezkapen bat eginez hasi zen mundu horretan. Clown ikastaroa ere egin zuen eta 'Oihulari Klown' taldeko partaide izan zen pare bat urtez.

2. Hasiera, liburategietan eta haurrentzat

- **Erref:** LAS-080/005
- **Iraupena:** 0:03:26. **Hasi:** 00:05:09. **Bukatu:** 00:08:35
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Irakurtzea
- Aisia » Kultura » Antzerkia
- Aisia » Kultura » Ipuin kontalaritza

Laburpena:

<p>Gehienbat haurrentzat zuzendutako ipuin-kontalaritzan ibili izan da. Hego Euskal Herrian ez da ipuingintza helduentzako zerbait bezala ulertzen. Aldiz umeentzako ipuin-kontaketak garrantzia hartu du eta hazkunde bat egon da. Batez ere liburutegietan hasi zen.</p>

3. Ipuinen mundura bidaiatzea

- **Erref:** LAS-080/008
- **Iraupena:** 0:01:48. **Hasi:** 00:11:42. **Bukatu:** 00:13:30
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Irakurtzea
- Aisia » Kultura » Antzerkia
- Aisia » Kultura » Ipuin kontalaritza

Laburpena:

<p>Ipuinak irudimena lantzeko oso egokiak dira. Umeen bizitza oso estresagarria da eta ipuinak errealitate horretatik deskantsatzeko balio du. Bakoitzak bere buruan irudiak eraikitzen ditu. Dena posible den mundu bat zabaltzen da ipuinekin.</p>

4. Ipuinari laguntzeko ilustrazioak bai ala ez?

- **Erref:** LAS-080/009
- **Iraupena:** 0:03:31. **Hasi:** 00:13:30. **Bukatu:** 00:17:01
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Antzerkia
- Aisia » Kultura » Irakurtzea
- Aisia » Kultura » Beste adierazbide batzuk
- Aisia » Kultura » Ipuin kontalaritza

Laburpena:

<p>Kontalaria eta helburuaren arabeko ilustrazioak eskaini behar direla uste du. Ipuinetako ilustrazioak ez dira nahikoa baloratzen. Beraien saioetan kontaketa, marrazkilaritza eta clown-a uztartzen dituzte.</p>

5. Ipuinek haurrak nahiz helduak erakartzen dituzte

- **Erref:** LAS-080/010
- **Iraupena:** 0:01:31. **Hasi:** 00:17:01. **Bukatu:** 00:18:32
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Irakurtzea
- Aisia » Kultura » Antzerkia

- Aisia » Kultura » Ipuin kontalaritza

Laburpena:

<p>Ipuinak bere baitan asko erakartzen ditu haurrak. Helduak ere kontakizunarekin harrapatuta geratzen dira.</p>

6. "Erradikalak gara" umorezko bakarriketa

- **Erref:** LAS-080/011
- **Iraupena:** 0:05:51. **Hasi:** 00:18:32. **Bukatu:** 00:24:23
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Antzerkia
- Familia eta harremanak » Sexua eta generoa » Feminismoa
- Aisia » Kultura » Bertsolaritza

Laburpena:

1998an hasi zen ipuin-kontalari moduan. Gaur egun helduentzako umorezko bakarriketak egiten ditu batez ere. 2017tik geroztik, Ane Labaka bertsolariarekin batera, "Erradikalak gara" ikuskizuna eskaini izan dute, antzerkia eta bertsolaritza uztartuz.

7. Bakarriketetan clown-ak ematen dion babesa

- **Erref:** LAS-080/012
- **Iraupena:** 0:02:31. **Hasi:** 00:24:23. **Bukatu:** 00:26:54
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Antzerkia

Laburpena:

Bakarriketetan clown bezala agertzeak babesa eta distantzia ematen dio. Gauzak kontatzerakoan puztu ere egiten ditu. Esaten duen guztia defendatuko luke baina ez du pentsatzen duen guztia esaten. Ironia erabiltzen du.

8. "Errealitate fantastiko kritikoa"

- **Erref:** LAS-080/014
- **Iraupena:** 0:01:34. **Hasi:** 00:27:30. **Bukatu:** 00:29:04
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Antzerkia

Laburpena:

Mariasun Landaren estiloa "errealitate fantastiko kritikoa" dela irakurri zuen eta asko gustatu zitzaion definizio hori. Bere bakarriketak ere halakoak direla uste du. Beti umorea egin izan du, ez daki dramen ondo moldatuko litzatekeen.

9. "Erradikalak gara" eta feminismoa

- **Erref:** LAS-080/015

- **Iraupena:** 0:04:03. **Hasi:** 00:29:04. **Bukatu:** 00:33:07
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Antzerkia
- Familia eta harremanak » Sexua eta generoa » Feminismoa
- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Pertsonaia ezagunak
- Aisia » Kultura » Bertsolaritza

Laburpena:

"Erradikalak gara" bakarriketaren ondoren, feminismoari lotutako ekitaldietan parte hartzeko deitu izan diote. Ondarroako topaketa feminista bat izan zen mugarrria. 'Oihulari Klown'-ekin Virginia Imazek dagoeneko lantzen zuen feminismoa. "Erradikalak gara"-n bertsolaritza eta feminismoa uztartu zituzten. Arrakasta handia izan zuen.

10. Bakarriketa "feministak" egiten al ditu?

- **Erref:** LAS-080/017
- **Iraupena:** 0:02:42. **Hasi:** 00:33:52. **Bukatu:** 00:36:34
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Antzerkia
- Familia eta harremanak » Sexua eta generoa » Feminismoa

Laburpena:

Ikuspegi feministadun bakarriketak egiten ditu. Horrek ez du esan nahi emakumeentzat bakarrik direnik. Hala izango balitz ere ez dio batere inporta.

11. Umorearen mugak

- **Erref:** LAS-080/020
- **Iraupena:** 0:02:37. **Hasi:** 00:38:07. **Bukatu:** 00:40:44
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Antzerkia

Laburpena:

Umoreak ez dauka zentralitaterik arte eszenikoaren barruan, baina gero eta gehiago apreziatzen da. Umorearen mugak.

12. Sistema patriarkalaren eragina antzerkian

- **Erref:** LAS-080/022
- **Iraupena:** 0:03:56. **Hasi:** 00:40:58. **Bukatu:** 00:44:54
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Antzerkia
- Familia eta harremanak » Sexua eta generoa » Genero berdintasuna

Laburpena:

Antzerki ikasketetan emakumezko gehiago egon arren, gero oholtza gainean

bukatzen dutenak gizonezkoak gehiago dira. Sistema patriarkalak esplikatzen du hau. Subjektu unibertsala gizonezkoa da; emakumea, berriz, bigarren mailakoa.

13. Sistema patriarkalaren eragina emakumeengan

- **Erref:** LAS-080/024
- **Iraupena:** 0:01:40. **Hasi:** 00:45:04. **Bukatu:** 00:46:44
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Antzerkia
- Familia eta harremanak » Sexua eta generoa » Genero berdintasuna

Laburpena:

Gauza asko gure izaeragatik gertatzen zaizkigula uste dugu baina atzetik sistema patriarkalaren eragina dago. "Magma mia" bakarrizketan honi buruz hitz egiten du.

14. Emakumearen tokia arte eszenikoetan

- **Erref:** LAS-080/025
- **Iraupena:** 0:04:24. **Hasi:** 00:46:44. **Bukatu:** 00:51:08
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Antzerkia
- Familia eta harremanak » Sexua eta generoa » Genero berdintasuna

Laburpena:

Arte eszenikoetan oraindik ere genero rola markatuta daude. Lanbide teknikoak gizonezkoenak dira; jantzitegia eta makillajea, aldiz, emakumeena. Hala ere, gauzak asko aldatu dira eta emakumezko zuzendari gehiago daude. Ardura postuak asko borrokatu behar dira oraindik ere. Emakumeei ez zaie onartzen erdipurdikoak izatea, gizonei bai.

15. Kanon estetikoaren presioa

- **Erref:** LAS-080/027
- **Iraupena:** 0:05:54. **Hasi:** 00:51:18. **Bukatu:** 00:57:12
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Antzerkia
- Familia eta harremanak » Sexua eta generoa » Genero berdintasuna

Laburpena:

Beatrizek bere lana arte eszenikoaren periferian kokatzen du, beraz ez du bizi izan casting-etako presioa. Gainera clown munduan gorputzak kanonetatik zenbat eta urrunago egon, orduan eta komikoagoak dira. Baina hortik kanpo kanon estetikoak betetzearen presioak arazo handiak sortu ditzake. Emakumeen gehiengoak sufritzen du. "Iraultza menopausiatik etorriko da" Bearen ustez.

16. Amatasuna eta maitasun erromantikoa

- **Erref:** LAS-080/028
- **Iraupena:** 0:04:50. **Hasi:** 00:57:12. **Bukatu:** 01:02:02
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Haurrak zaindu eta hezi
- Familia eta harremanak » Sexua eta generoa » Genero berdintasuna
- Familia eta harremanak

Laburpena:

Lana eta familia uztartzea zailagoa da emakumeentzat. Amatasunari eta aitatasunari sistemak ez dizkio gauza berdinak eskatzen. Gizonengandik ez da ezer espero, aldiz emakumeei dena eskatzen zaie. Amatasunarekin eta maitasun erromantikoarekin iruzurra sartu digutela uste du. Familia eskema tradizionalak ez dute funtzionatzen, baina ez gara eskema berriak pentsatzera ausartzen.

17. Lana eta familia uztartzea

- **Erref:** LAS-080/029
- **Iraupena:** 0:03:56. **Hasi:** 01:02:02. **Bukatu:** 01:05:58
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Antzerkia
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Haurrak zaindu eta hezi
- Familia eta harremanak » Sexua eta generoa » Genero berdintasuna

Laburpena:

Lana eta familia uztartzea zailagoa da emakumeentzat. Zaintza sare bat beharrezkoa da. Bere lanaren ziurgabetasuna.

18. Adinaren eragozpenak

- **Erref:** LAS-080/030
- **Iraupena:** 0:03:01. **Hasi:** 01:05:58. **Bukatu:** 01:08:59
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Antzerkia
- Familia eta harremanak » Sexua eta generoa » Genero berdintasuna

Laburpena:

Adin batetik aurrera ez dira berdin epaitzen gizon eta emakumeen gorputzak. Sistema patriarkalak esaten du gizonezkoa subjektu unibertsala dela eta emakumea bigarren mailakoa. Desiragarritasuna. Bere bakarriketak idatzi eta antzezten dituenek, ez du hau hainbeste bizi.

19. Gizarteak gehiago eskatzen die emakumeei

- **Erref:** LAS-080/032

- **Iraupena:** 0:02:11. **Hasi:** 01:10:02. **Bukatu:** 01:12:13
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Sexua eta generoa » Genero berdintasuna

Laburpena:

Sistemak gizonezkoei sinestarazi die onenak direla eta beraz orokorrean autoestimu altuagoa dute emakumeek baino.

20. Emakumea plaza publikoan

- **Erref:** LAS-080/033
- **Iraupena:** 0:06:12. **Hasi:** 01:12:13. **Bukatu:** 01:18:25
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Berrikuntzak » Teknologia berriak eta sare sozialak
- Politika » Jarrera politikoak » Emakumeak politikan
- Aisia » Kultura » Antzerkia
- Familia eta harremanak » Sexua eta generoa » Genero berdintasuna

Laburpena:

Kritikoak ez dira joaten bera mugitzen den periferiara. Hala ere, ez dago ziur zentralitatea gustatuko litzaiokeen, horrek ekarriko lukeenarekin. Sare sozialak eta politika dira adibide garbia: emakumeei egur gehiago ematen zaie.

21. Emakumeengandik espero dena

- **Erref:** LAS-080/034
- **Iraupena:** 0:03:45. **Hasi:** 01:18:25. **Bukatu:** 01:22:10
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Antzerkia
- Familia eta harremanak » Sexua eta generoa » Genero berdintasuna

Laburpena:

Emakume batek zenbait gauza esan edo egitea itsusi ikusten da. Batzuetan jendea harritu egiten da bere emanaldia hain ona izatea ez zuelako espero. Gizonezko batzuen autoestimu altuak inbidia ematen dio.

22. Emakumezko bati lekua uzteko gizonezkoen zailtasuna

- **Erref:** LAS-080/035
- **Iraupena:** 0:03:56. **Hasi:** 01:22:10. **Bukatu:** 01:26:06
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Sexua eta generoa » Genero berdintasuna

Laburpena:

Gizonezkoek zailtasunak dituzte emakumezko bati lekua uzterako garaian. Gizon askok ez dute sistema patriarkalaren zapalkuntza ikusten, beraien botere lekuan eroso daudelako. Irudimena falta da egiturak eraldatzeko eta binarismoak ez du laguntzen.

23. Leku arrakastatsuena lortzeko gizonen abilezia

- **Erref:** LAS-080/039
- **Iraupena:** 0:04:36. **Hasi:** 01:31:46. **Bukatu:** 01:36:22
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Antzerkia
- Aisia » Kultura » Ipuin kontalaritza
- Familia eta harremanak » Sexua eta generoa » Genero berdintasuna

Laburpena:

Emakume ipuin-kontalari gehiago egon arren, gizonen izenak gehiago ezagutzen ditugu. Sukaldaritzan berdin gertatzen da. Ipuin-kontalaritza gure gizartean ez da asko baloratzen. Pailazoen hirukote klasikoan emakumeak egon direnean pertsonaia serioaren rola egin dute ("aurpegi zuria" deiturikoa). "Tonto" papera gizonezkoek egiten dute, hori baita benetan pertsonaia arrakastatsua.

24. "Emakume kontuak"

- **Erref:** LAS-080/041
- **Iraupena:** 0:03:55. **Hasi:** 01:36:29. **Bukatu:** 01:40:24
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Antzerkia
- Familia eta harremanak » Sexua eta generoa » Feminismoa
- Familia eta harremanak » Sexua eta generoa » Genero berdintasuna

Laburpena:

Bere lanari "feminista" etiketa ipintzen badiote, beste obra batzuei "patriarkala" etiketa ere berdin-berdin ipini beharko litzaiekeela uste du. Emakumeen gaiak bigarren mailakoak izan dira beti gizonentzat eta oholatza gainean ipintzeak ezinegon bat eragiten du. Gizon batzuek bere bakarriketa eraso pertsonaltzat hartzen dute. Emakumeek betidanik jasan izan dugun bortizkeria, aldiz, ez dute ikusten. Feminismoa ez zaie gaizki iruditzen baina "pasa gabe".

25. Emakume izatea artista izatearen gainetik

- **Erref:** LAS-080/043
- **Iraupena:** 0:02:30. **Hasi:** 01:40:52. **Bukatu:** 01:43:22
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Antzerkia
- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Pertsonaia ezagunak
- Familia eta harremanak » Sexua eta generoa » Genero berdintasuna

Laburpena:

Emakume izatea artista izatearen gainetik jartzen da. Adibidez, Virginia Imazi ('Oihulari Klown') Emakundek "emakume artista" saria eman zion. Emakunde desagertu egin da. Antzerki "feminista" etiketa ipintzen bada, zergatik ez antzerki "patriarkala"?

26. "Emakume" hitza lanbidearen aurretik ipintzea

- **Erref:** LAS-080/044
- **Iraupena:** 0:02:41. **Hasi:** 01:43:22. **Bukatu:** 01:46:03
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Sexua eta generoa » Genero berdintasuna

Laburpena:

<p>Euskarak generoa markatzen ez duenez, lanbideak aipatzerakoan askotan estereotipoetan erortzen gara. Emakume izaera markatu beharra izaten da, baina horrek askotan beste konnotazio batzuk ekartzen ditu.</p>

27. Emakumeen itxura

- **Erref:** LAS-080/046
- **Iraupena:** 0:03:46. **Hasi:** 01:46:26. **Bukatu:** 01:50:12
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Kultura » Aisia » Hedabideak » Telebista
- Ohiturak eta bizimodua » Jantzi eta orraztu
- Ohiturak eta bizimodua » Jantzi eta orraztu » Arropa eta oinetakoak
- Familia eta harremanak » Sexua eta generoa » Genero berdintasuna

Laburpena:

Telebistako aurkezleen janzkera. Hortik kanpo ere emakumeen itxura baldintzatuta dago.

28. Emakumea eta umorea

- **Erref:** LAS-080/047
- **Iraupena:** 0:06:09. **Hasi:** 01:50:12. **Bukatu:** 01:56:21
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Antzerkia
- Familia eta harremanak » Sexua eta generoa » Genero berdintasuna

Laburpena:

Emakumeak umore asko egin du, sufrimendu asko jasan duelako. Baina pribatuan, emakumeen artean, egin izan du. Publikoaren aurrean egitea gizonen eremua izan da. Bestalde, emakumeari seriotasuna eta zintzotasuna eskatu izan zaio betidanik. Emakume batek umorea egiteko feminitatearen rolaekin apurtu behar du. Alde guztietatik jasotzen ditugu mezu matxistak. Emakumeei beti maila altuena eskatzen zaie. Bearen ustez gizon bakarrizketatzaile oso txarrak daude baina aretoetan funtzionatzen ari dira; dauden emakumeak, berriz, oso onak dira eta asko borrokatu behar izan dutenak.

29. Umore arina gaizki ikusia emakumeengan

- **Erref:** LAS-080/049
- **Iraupena:** 0:02:12. **Hasi:** 01:58:30. **Bukatu:** 02:00:42
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Antzerkia
- Familia eta harremanak » Sexua eta generoa » Genero berdintasuna

Laburpena:

Desberdin epaitzen da umorea emakume edo gizonengan. Berak pentsatzen dituen gauzak adierazteko erabiltzea aukeratu du, baina umore arina ere aukera bat da. Hori bai, emakume batek egiten duenean gaizki ikusten da.

30. Feminismoaren lorpenak

- **Erref:** LAS-080/051
- **Iraupena:** 0:04:45. **Hasi:** 02:01:46. **Bukatu:** 02:06:31
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Sexua eta generoa » Feminismoa

Laburpena:

Ez gara kontziente mugimendu feministaren lorpenez. Instituzioetan feminismoa atzeratuago doa. Gaur egun dauden kontzeptu batzuk orain dela ez asko pentsaezinak ziren. Hori mugimendu feministak lortu du. Kontrako mugimendua ere gogorragoa da eta diskurtsoa aldatu du. Feminismoa oso ondo ari da Bearen ustez.

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.

2025-04-03

CC-by-sa | Ahotsak.eus

Badihardugu Euskara Elkarte

Markeskua Jauregia, 20600 Eibar

943121775 - ahotsak@ahotsak.com